

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5943/17

בג"ץ 5945/17

בג"ץ 5947/17

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

העותרים בבג"ץ 5943/17: 1. פלוני

2. פלוני

3. פלוני

4. פלוני

5. פלוני

6. פלוני

העותרים בבג"ץ 5945/17: 1. אחמד עטא

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר זלצברגר

העותרים בבג"ץ 5947/17: 1. אברהים סאלח

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר זלצברגר

נ ג ד

המשיב: מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה: ז' באב התשע"ז (30.07.2017)

בשם העותרים בבג"ץ 5943/17: עו"ד מיכל פומרנץ

בשם העותרים בבג"ץ 5945/17

ובבג"ץ 5947/17: עו"ד לביב חביב

בשם המשיב: עו"ד רועי אביחי שויקה ועו"ד אודי איתן

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. ביום 16.6.2017 נרצחה לוחמת מג"ב רס"ר הדס מלכא ז"ל בפגיגוע בשער

שכם.

את הפגיגוע ביצעו שלושה מחבלים: עאדל ענכוש (להלן: ענכוש), אוסמה עטא

(להלן: עטא), ובראא סאלח (להלן: סאלח). שלושתם התגוררו בכפר דיר אבו משעל

שבשומרון, ונהרגו על ידי כוחות הביטחון במהלך האירוע.

2. ביום 3.7.2017 נמסרה לעותרים בבג"ץ 5945/17 ובבג"ץ 5947/17 הודעה על כוונה להחרים ולהרוס את המבנה בו התגורר עטא ואת המבנה בו התגורר סאלח. ביום 18.7.2017 נדחו ההשגות שהוגשו על ידם וניתנו צווים להחרמת ולהריסת המבנים, מכוח תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

ביום 11.7.2017 הודיע המשיב לעותרים בבג"ץ 5943/17 על כוונה להחרים ולהרוס את המבנה בו התגורר ענכוש. ביום 17.7.2017 נדחתה השגה מטעם העותרים. ביום 18.7.2017 הוציא המשיב צו הריסה והחרמה של הקומה השניה ושל המחסנים בקומה הראשונה במבנה בו התגורר ענכוש. חדרי מגורים לא מאוכלסים, שנמצאים בקומה הראשונה, אינם מיועדים להריסה.

בהתאם לכך, בשלב זה מיועדים בתיהם של המחבלים להריסה מיידית, והעותרים בשלושת העתירות מבקשים כי נורה למשיב להימנע מכך.

העתירה בבג"ץ 5943/17

3. העותרים 1-2 בבג"ץ 5943/17 הם הוריו של ענכוש, והעותרים 3-6 הם אחיו (תאומים בני 16 ואחיות בנות 13 ו-11).

על אף פסקי הדין הרבים שניתנו בסוגיה, באת-כוח העותרים בבג"ץ 5943/17 חזרה והעלתה בעתירה ובדיון שבפנינו טענות עקרוניות נגד הריסות בתים. לשיטתה, הטענות טרם הוכרעו לגופן וראוי להידרש אליהן "לפחות פעם אחת" ולבחון ביסודיות את המדיניות של הריסת בתי מחבלים. בין היתר, נטען כי מדובר בפעולה אסורה הפוגעת בזכויותיהם של חפים מפשע; כי הפעולה עומדת בניגוד לכללי המשפט הבינלאומי ההומניטרי; כי מדובר בפעולת ענישה ונקמה ולא הרתעה; וכי הריסת בתים לא הוכחה כאפקטיבית מבחינה הרתעתית. אשר למקרה הקונקרטי נטען כי הריסת המבנה תפגע בחפים מפשע, בהם קטינים, שיישארו ללא קורת גג; כי התשתית העובדתית העומדת בבסיס החלטתו של המשיב איננה מספקת להוכחת חלקו של ענכוש בפגיעה בכלל ובתוצאה הקטלנית בפרט; כי ההריסה אינה צפויה לתרום להרתעה; כי הריסת החלקים המיועדים להריסה עלולה לסכן את החלק שאינו מיועד להריסה ומבנים סמוכים; וכי ההחלטה אינה מידתית "בשים לב להיקף הפגיעה במשפחה, חוסר בהירות לגבי חלקו של עאדל בפגיעה, אי ידיעת המשפחה אודות כוונותיו של עאדל והעדר יכולתה לצפות אותם, וכן העדר זיקה בין עאדל לבין הקומה הראשונה". בהקשר זה

נטען, כי קיימת חלופה פוגענית פחות: אטימת החדר שבו ישן ענכוש או הריסה של הקומה השניה בלבד. העותרים סבורים כי דווקא בימים סוערים אלה, יש להקפיד על מתינות בשיקול הדעת והימנעות מפגיעה באזרחים בלתי מעורבים. לפיכך התבקשו להורות על ביטול צו ההריסה וההחרמה. כמו כן ביקשו העותרים כי תוצג בפניהם חוות הדעת ההנדסית שנערכה לצורך הריסת המבנה וכי המשיב יציג מחקר עובדתי שמוכיח את האפקטיביות של הריסת בתים כאמצעי הרתעתי.

העותרות בבג"ץ 5945/17 ובבג"ץ 5947/17

4. העותר 1 בבג"ץ 5945/17 הוא אביו של עטא, ובמבנה המיועד להריסה מתגוררים העותר, אשתו, ובנם בן ה-14. העותר 1 בבג"ץ 5947/17 הוא אביו של סאלח, ובמבנה מתגוררים כיום העותר, אשתו, ובנם בן ה-21.

העותרים בשתי העתירות מיוצגים על ידי אותו בא כוח, ונכללו בהן טענות זהות לחלוטין. במישור העקרוני נטען גם כאן, כי תקנה 119 עומדת בניגוד לכללי המשפט ההומניטארי הבינלאומי ומשפט זכויות האדם הבינלאומי, וכי ביצוע צו ההריסה כרוך בהפרת האיסור על ענישה קולקטיבית ובפגיעה בזכויות יסוד של חפים מפשע. ביחס למקרה הקונקרטי טענו העותרים כי הם אינם משוכנעים שעטא וסאלח היו מעורבים בפיגוע; כי צו ההריסה אינו מידתי, ויש להסתפק באטימת חדר ספציפי, ולכל היותר בהריסת הקומה השנייה בלבד. לחלופין ביקשו העותרים כי ההריסה תתבצע בדרך מתונה שלא תפגע במבנים סמוכים וכי תכנית ההריסה תועבר לעיונם. על כך נוספה טענה לאפליה ביחס למחבלים יהודים או ערבים ישראלים, שבתיהם לא נהרסו. לבסוף נטען, כי דווקא בתקופה קשה זו יש לשמור על כללי המוסר הבסיסיים ולא להותיר את בני המשפחה ללא קורת גג.

תגובת המשיב

5. המשיב סבור כי אין עילה להתערבות בהחלטה על הריסת הבתים. לשיטתו, הריסתן של "יחידות המגורים בהן התגוררו המחבלים היא חיונית כדי להרתיע מפגעים פוטנציאליים נוספים מלבצע פיגועים דומים נוספים". כמו כן נטען כי לעיתים ההרתעה תורמת גם לכך שבני משפחתו של המפגע הפוטנציאלי יפעלו למניעת הפיגוע. אשר לטענותיהם העקרוניות של העותרים ביחס להפעלת הסמכות לפי תקנה 119, נטען כי הן נדונו ונדחו בשורה ארוכה של פסקי דין. המשיב אינו סבור כי הריסת בתים מהווה ענישה קולקטיבית אלא היא בגדר פגיעה נלווית למטרה ההרתעתית, והסמכות מופעלת

רק במקרים חמורים שבהם לא די באמצעים "רגילים", ובהתאם לנסיבות הזמן והמקום. המשיב הדגיש כי בשנים האחרונות חלה עלייה תלולה בפעילות טרור וכן הסלמה בחומרת האירועים הביטחוניים. כן הוזכרה המתיחות הביטחונית החריגה בשבועות האחרונים, ועל רקע זה העריך המשיב כי מימוש צווי ההחרמה וההריסה יתרום באופן משמעותי "לבלימת מגמת ההסלמה ולייצוב המצב הביטחוני באזור". המשיב אף סבור כי האפקטיביות של הפעלת הסמכות הוכחה במידת הצורך, ובידיו חוות דעת חסויה ועדכנית בנושא, אך אין לדרוש ממנו להציג הוכחה מחקרית אמפירית.

המשיב הדגיש כי ההחלטה מושא העתירה התקבלה בשים לב לחומרת הפיגוע הרצחני. במענה לטענות הקונקרטיות שהועלו מצד העותרים, נטען כי העובדה שבמבנים המיועדים להריסה מתגוררים קטינים, איננה עומדת בפני התכלית ההרתעתית, הנחוצה בנסיבות המקרה. נטען בנוסף, כי על פי המידע שבידי המשיב, הדירה שבה התגורר ענכוש מצויה בבעלותו של אביו, ומכל מקום גם לדברי העותרים בעל הבית הוא בן משפחתו של המפגע, ולכן אין בכך שיקול נגד הריסת הבית. זאת ועוד, למרות שמודעות או סיוע של בני הבית לכוונתו של המחבל לבצע פיגוע איננה מהווה תנאי הכרחי לצורך החלטה על הריסת הבית, הרי שבענייננו, בני המשפחות היו מודעים "ברמות שונות" לכוונותיהם של המחבלים. לפיכך טען המשיב כי דין העתירות להידחות, וביקש כי הכרעתנו תינתן בהקדם האפשרי.

6. בפתח הדיון, הסכים בא-כוח המשיב כי הדיון בעתירות יתנהל כאילו ניתן צו על תנאי.

דיון והכרעה

7. אפתח בדבריו של המשנה לנשיאה רובינשטיין: "הריסת בתים אינה נושא חביב כל עיקר על איש מאתנו, לשון המעטה, והדבר נאמר שוב ושוב בפסקי דיננו" (בג"ץ 8567/15 חלבי נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, בפסקה י"ג (28.12.2015)). עם זאת, כבר חזרתי והבעתי את עמדתי, כי "לא כל אימת שבית משפט זה דן בעתירה שעניינה תקנה 119 לתקנות ההגנה, יש להידרש מבראשית לנושא העקרוני של עצם הסמכות להוציא צווי החרמה והריסה על פי תקנה זו" (בג"ץ 8031/16 זין (עווד) נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית, בפסקה 2 (1.11.2016); בג"ץ 1802/16 אבו גוש נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, בפסקה 4 (12.4.2016); בג"ץ 15/8150 אבו ג'מל נ' מפקד פיקוד העורף, בפסקה 6 (22.12.2015) והאסמכתאות שם (להלן: עניין אבו ג'מל)). גם בגדרי ההליך הנוכחי אינני מוצא מקום לפתוח מחדש את הדיון בטענות

העקרוניות המכוונות נגד השימוש בתקנה 119 להריסת בתי מחבלים. כמובן, ניתן להציף קשיים, שאלות ותמיהות. יש שופטים שעשו זאת וכך עשיתי גם אני בחלק מהמקרים (בג"ץ 5839/15 סידר נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (15.10.2015) (להלן: עניין סידר); עניין אבו ג'מל, בפסקה 7 לחוות דעתי), אך ההלכות הרלוונטיות עודן עומדות בתוקפן. אכן, "כל-עוד מדיניות זו תופעל במשורה ומשיקולי ביטחון טהורים", תתאפשר הריסת בתיים של מחבלים שביצעו פיגועים חמורים, בכפוף לתנאים שנקבעו בפסיקה.

8. מרכז הכובד של הדיון יועבר, אפוא, לטענות שהתעוררו במקרים הקונקרטיים שבפנינו.

לא מצאתי ממש בטענותיהם של העותרים בנוגע למעורבותם של שלושת המחבלים בפיגוע הקטלני. אין מחלוקת כי השלושה השתתפו באירוע, ויש לדחות בשתי ידיים את הטענה לפיה יש חשיבות לשאלה מיהו המחבל שדקר למוות את הדס מלכא ז"ל ומי הם המחבלים "שהסתפקו" בניסיון ירי ודקירה במסגרת אותו אירוע (השוו פיגוע הדקירה והירי, שבמהלכו רצחו שלושה את הדר כהן ז"ל, אף היא שוטרת משמר הגבול - בג"ץ 1938/16 נג'אח עבד אללטיף אבו אלרוב נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית בפסקה ט (24.3.2016) (להלן: עניין נג'אח). איננו דנים בהריסת בתיים של מי ששילח את המחבלים או סייענים שעמדו ממרחק, אלא בבתיים של מי שהוציאו לפועל את התכנית הקטלנית (ראו והשוו: בג"ץ 1629/16 עאמר נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש (20.4.2016); בג"ץ 1631/16 עליווי נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית (27.9.2016) (להלן: עניין עליווי)). חומרת המעשים אף היא מובהקת: מדובר בחוליה שחבריה שיתפו פעולה כדי להוציא לפועל פיגוע רצחני המשלב דקירה וירי מנשק חם.

9. בעניינו של ענכוש טענו העותרים כי הם לא ידעו על כוונתו לבצע פיגוע, ואילו היו יודעים על כך היו עוצרים בעדו. אין בכוחה של טענה זו, כשלעצמה, להקים עילת התערבות בהחלטה על הריסת המבנה. כפי שנפסק בבג"ץ 1730/96 סביח נ' האלוף אילן בירן, מפקד כוחות צה"ל, פ"ד נ(1) 353, 359 (1996): "היעדר ראייה בדבר מודעות ומעורבות מצד הקרובים אינו מונע כשלעצמו הפעלת הסמכות, אך גורם זה עשוי להשפיע כאמור על היקף הצו של המשיב" (ראו גם בג"ץ 799/17 קונבר נ' מפקד פיקוד העורף, בפסקה 10 לפסק-דינו של השופט דנציגר (23.2.2017); בג"ץ 5141/16 מחאמרה נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, בפסקה 35 לפסק-דינו של השופט שהם (24.7.2016); יוער כי בפסיקה נשמעו גם קולות אחרים, ובין היתר: דברי השופט מזוז,

בפסקה 14 בעניין אבו ג'מל; חברי השופט פוגלמן, בפסקה 2 בעניין טידר (השוו גם לדבריי שם, בפסקה 5); והשופטת ברון בעניין עליווי.)

מכל מקום, המשיב הציג בפנינו פרסום בטוויטר, שבו אימו של ענכוש משבחת את מעשיו: "רציתי שהוא יצליח להרוג עשרים, חמישים, מאה איש מהם... הלוואי שניפגש בגן עדן, ותודה לאל, אני גאה". קשה להלום כי מי שכתבה ופרסמה את הדברים היתה מונעת את הפיגוע ומוסרת אותו לידי הרשויות. בעתירה שבפנינו נטען כי ההתבטאות נעשתה מתוך כאב על אבדן הבן, אך הדברים מדברים בעד עצמם, וכפי שנאמר במקרה אחר: "ניתן אף להסיק על תמיכה של המשפחה במעשה הטרור מתוך התנהלותה לאחר מעשה – למשל במקרה של קבלת גמול כספי בגין המעשה מאת ארגון התומך בטרור, או אף הבעת תמיכה מילולית ואחרת במעשיו של המחבל" (בג"ץ 1125/16 מרעי נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, בפסקה 8 לפסק דינה של השופטת ברון (31.3.2016)); וכן ראו בג"ץ 1624/16 חמאד נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית, בפסקה 29 לפסק דינו של השופט שהם ובפסק דינה של השופטת ברון (14.6.2016) (להלן: עניין חמאד)). בנוסף יצויין, כי ענכוש הותיר אחריו "צוואה" שפורסמה בדף הפייסבוק של הכפר. נראה כי גם לשיטתם של הסוברים כי מעורבות בטרור או תמיכה של בני המשפחה במחבל היא תנאי להריסת הבית, אזי במקרה הנוכחי התמלא תנאי זה, וממילא לא נפל פגם בהחלטתו של המשיב.

ראוי לציין כי בעניינם של עטא וסאלח אף לא נשמעה טענה דומה מצד העותרים. לא הופתענו, אפוא, למצוא בתגובת המשיב טענות למעורבות קודמת של עטא וסאלח ומי מבני משפחותיהם בפעילות טרור.

10. היבט נוסף שראוי לדיון הוא היקף ואופן ההריסה. שלושת המבנים שלגביהם הוצאו צווי החרמה והריסה הם מבנים דו קומתיים. בעניינינו של ענכוש הוצא צו הריסה לקומה השניה ולמחסנים בקומה הראשונה. בעניינם של עטא וסאלח, צו ההריסה מתייחס לשתי הקומות גם יחד.

השאלה מתי ניתן להסתפק באטימת חדר ומתי נחוצה הריסה של יחידת המגורים בשלמותה, נתונה לשיקול דעתו של המשיב, והוא נדרש להתחשב במכלול הנסיבות הרלוונטיות, ובין היתר: מספר בני המשפחה, מעורבותם או תמיכתם במעשה, חומרת המעשה, שיקולים הקשורים בהשגת התכלית ההרתעתית (לרבות שיקולי זמן ומקום), והיתכנות מעשית של הריסה חלקית. בענייננו, נדרשת תשומת לב מיוחדת

לפגיעה בבני משפחה קטינים, ובא-כוח המשיב אף ציין כי ניתן לכך משקל בעניינו של ענכוש (השוו: בג"ץ 5290/14 קואסמה נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית, בפסקאות 21 ו-26 (11.8.2014)).

עם זאת, כתנאי מקדמי להפעלת הסמכות מכוח תקנה 119, מתחייבת "זיקת מגורים" של המפגע למבנה מושא צו ההריסה (בג"ץ 7040/15 חמאד נ' המפקד הצבאי באזור הגדה המערבית, פסקאות 40 ו-45 לפסק דינה של הנשיאה נאור (12.11.2015)); בג"ץ 5141/16 מחאמרה נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, בפסקאות 37-38 (24.7.2016) (להלן: עניין מחאמרה)). בנוסף, לצורך היקפו של צו ההריסה, ובהקשר למידתיות הנדרשת, בית משפט זה חזר והדגיש כי "שיקול רלוואנטי הוא אם ניתן לראות במגורים של המחבל החשוד משום יחידת מגורים נפרדת מיתר חלקי המבנה", וכן "יש לברר אם ניתן להרוס את יחידת המגורים של החשוד בלי לפגוע ביתר חלקי המבנה או במבנים שכנים" (בג"ץ 1730/96 טאלם נ' מפקד כוחות צה"ל, פ"ד נ(1) 353, 359 (1996); עניין חמאד, בפסקה 22).

11. בעניינם של עטא ושל סאלח נטען על-ידי העותרים, כי השניים התגוררו בקומה השניה בכל אחד מהמבנים, כי הקומות התחתונות מהוות יחידת מגורים נפרדות ועצמאיות, שאין ביניהן חיבור או מעבר לקומות העליונות. אמנם משפחות העותרים עשו שימוש מסויים (שלא למגורים) גם בקומות הראשונות, אך גם לאחר ששמענו את דברי בא-כוח המשיב, נותר ספק אם מתקיימת זיקת מגורים בין המחבלים לבין הקומות התחתונות בשני המבנים. כמו כן, בעניינו של ענכוש נטען, כי התגורר רק בקומה השניה בבניין, למעשה אין הבדל בין החדרים השונים שנמצאים בקומה הראשונה, וכי גם במועד הדיון לא ברור לעותרים מהם החדרים שנתפסים בעיני המשיב כ"מחסנים" ומיועדים להריסה. גם בהקשר זה לא שמענו מהמשיב תשובה מספקת.

זאת ועוד, כפי שאישר בא-כוח המשיב בהגינותו, גם בעבר נמנע המשיב מהריסת מחסנים שהיו בקומה התחתונה של המבנה (בג"ץ 4597/14 עואודה נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית, בפסקה 27 (1.7.2014)). גם במקרים נוספים נפסק, כי יש לתחום את ההריסה לקומה שבה התגורר המפגע (עניין מחאמרה, בפסקה 40; בבג"ץ 5614/16 חליל נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית, בפסקה 10 לפסק דינו של השופט דנציגר, וראו גם פסק דינו של חברי השופט סולברג (3.8.2016)).

על כן, בהיבט זה, ובהיעדר זיקה של המחבלים למחסנים ולחדרים בקומה א' בשלושת הבתים אציע לחברי ליתן צו מוחלט, ולהורות למשיב להימנע מהריסת הקומות התחתונות בשלושת הבתים. על המשיב לשקול, כמובן, את השלכותיה של מגבלה זו על אופן הריסתן של קומות המגורים.

12. בימים קשים ומאתגרים אלה של סערה ביטחונית, עומדים כוחות הביטחון על המשמר ומגנים במסירות נפש על חייהם של אזרחי המדינה ועל הסדר הציבורי, ואף מצד הדרג המדיני נדרשת מדיניות שקולה ונחווה. למרבה הצער ישנם פיגועים שמצליחים לצאת לפועל, ותוצאותיהם מרות וכואבות, כמו האירוע שבו נרצחה הדס מלכא ז"ל. "נחזור ונדגיש: השימוש שנעשה מכוח תקנה 119 לצרכי אטימה והריסה של בתי מחבלים הוא שימוש הרתעתי, לא עונשי" (עניין נג'אח, פסקה ז). המשיב החליט על החרמת והריסת בתיהם של המחבלים, כצעד שיש לו פוטנציאל הרתעתי למניעת פיגועים נוספים, ובכפוף לאמור לעיל בפסקה 11, לא מצאתי עילה להתערב בהחלטתו. לפיכך אציע לחברי לדחות את עיקר העתירות ולקבל חלקית את העתירות כמובן זה שלא תיהרסנה הקומות התחתונות בבתיהם של העותרים בבג"ץ 5943/17, בבג"ץ 5945/17 ובבג"ץ 5947/17.

הצווים הארעיים שניתנו ביום 23.7.2017 – יפקעו ביום 9.8.2017 בשעה 12:00, כדי לאפשר לעותרים שהות לצורך פינוי והתארגנות.

ש ו פ ט

השופט נ' סולברג:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' פוגלמן:

במגבלות ההלכה הקיימת, כמובהר בחוות דעתי בבג"ץ 5942/17 פלוני נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (3.8.2017) שניתן במעמד אחד עם פסק דיננו זה, נראה כי אין מנוס מדחיית העתירות, בכל שאמור בהריסת הקומה בה התגוררו המחבלים,

כמובהר על ידי חברי השופט י' עמית. בצד זאת, בכל שאמור בקומה א' בשלושת הבתים שבמוקד דיוננו מצטרף אני למסקנת חברי, שיש לה עיגון מפורש בפסיקתנו, כי יש להורות על צו מוחלט האוסר על הריסת קומה זו, או חלקים ממנה, בהינתן הספק באשר לזיקת המגורים בין המחבלים לבין הקומות התחתונות בשלושת הבתים (ראו גם חוות דעתי בבג"ץ 5141/16 מחאמרה נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית (24.7.2016) (להלן: עניין מחאמרה)).

והערה קודם לחתימת הדברים – באת כח העותרים בבג"ץ 5943/17 עמדה בטיעונה על כך שבעת ביצוע אחת מההריסות שנידונו בעניין מחאמרה, נהרסה קומה נוספת שנאסרה הפגיעה בה מכח פסק הדין. עניין זה לא התלבן במלואו בטיעוני הצדדים, ומטבעו של ההליך המשפטי אין בית המשפט מקיים מעקב על אופן ביצוע פסקי דין בהליכים שהסתיימו. מכל מקום, בהינתן האמור, אני רואה להדגיש כי חובתו של המפקד הצבאי לוודא מראש ולפני מעשה, כי תינקט שיטת הריסה שבגדרה לא ייפגעו חלקי מבנה שנאסר לפגוע בהם. ככל שבשל מגבלות ביצוע הדבר לא מתאפשר או יש ספק באשר ליכולת ביצוע כאמור, האפשרות שנותרת בידי המפקד הצבאי היא להורות על אטימה של הקומה השנייה, חלף הריסתה (השוו בג"ץ 5614/16 חליל נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית, פסקה 12 לחוות דעתו של השופט י' דנציגר (3.8.2016)).

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' עמית.

ניתן היום, י"א באב התשע"ז (3.8.2017).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט